

Adviescommissie omgevingskwaliteit 2022

Dorp, Stad en Land, concept oktober 2020

Vanaf 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Vanuit deze wet wordt de gemeente verplicht één gemeentelijke adviescommissie in te stellen. De Federatie Ruimtelijke Kwaliteit heeft samen met de VNG begin 2020 hiervoor een handreiking adviesstelsel omgevingskwaliteit gepubliceerd. Hieronder geven we in hoofdlijnen aan waarmee wij u kunnen helpen om ook in 2022 de advisering voor erfgoed en ruimtelijke kwaliteit goed vorm te geven. Uiteraard kunnen we dat in een persoonlijk gesprek nader toelichten.

U kunt de huidige advisering van de welstands- en/of monumentencommissie behouden of u kunt een stapje verder gaan en de rol en reikwijdte van de adviescommissie aanpassen door bijvoorbeeld andere expertises en disciplines toe te voegen aan de commissie. In overleg zijn maatwerkoplossingen mogelijk afgestemd op uw beleid en ambities.

In het kort:

- De wettelijke grondslag voor welstands- en monumentenbeoordeling wordt meegenomen als 'bruidsschat' als onderdeel van uw gemeentelijke omgevingsplan. Ook de welstandsnota blijft van toepassing onder de Omgevingswet.
- De gemeenteraad moet voor inwerkingtreden van de Omgevingswet op 1 januari 2022 nog wel een gemeentelijke adviescommissie instellen.
- De werkwijze en samenstelling van uw huidige welstands- en/of monumentencommissie kan gewoon worden voortgezet als gemeentelijke adviescommissie. Daarvoor hebben we een model-benoemingsbesluit en verordening voor u klaarliggen.
- Om voor 1 januari 2022 goed voorbereid te zijn adviseren we u voor de zomer '21 het besluit met de verordening gereed te hebben voor vaststelling door de gemeenteraad.
- Naast de gemeentelijke adviescommissie biedt Dorp, Stad en Land ook andere vormen van kwaliteitsadvisering zoals een stads- of dorpsbouwmeester of een kwaliteitsteam voor specifieke projecten.
- Dorp, Stad en Land denkt graag met u mee om het adviesstelsel voor uw gemeente in te richten. Neem contact op voor een afspraak via info@dorpstadenland.nl.

Wat gaat er veranderen?

Streven naar een goede omgevingskwaliteit

Naast de zorg voor een gezonde en veilige leefomgeving hebben we met zijn allen ook een zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit. Dat is in de Omgevingswet vastgelegd als maatschappelijke doelstelling. Omgevingskwaliteit is een abstract begrip en is lastig in woorden te vatten. Volgens de toelichting van de wet gaat omgevingskwaliteit over het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Het vormt vooral een samenhangend belang van alle aspecten van de fysieke leefomgeving, waarbij sociale en fysieke componenten samenkomen.

De gemeente aan zet

De gemeente heeft straks nog maar één gemeentelijke adviescommissie die het college van burgemeester en wethouders adviseert over aanvragen voor een omgevingsvergunning en - indien gewenst - ook over beleidsontwikkeling. Voordat de Omgevingswet in werking treedt moet de gemeenteraad de adviescommissie instellen en de leden benoemen.

De huidige werkwijze en samenstelling van uw welstands- en/of monumentencommissie kunt u voortzetten als gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit. Daarvoor hebben wij een modelbenoemingsbesluit en modelverordening voor u klaarliggen. Deze hebben wij gebaseerd op de onlangs door de VNG uitgebrachte Model Verordening op de gemeentelijke adviescommissie.

Integraal adviseren

De advisering hoeft niet beperkt te blijven tot monumenten en ruimtelijke kwaliteit. Afhankelijk van de opgave is toevoegen van specifieke expertise (duurzaamheid, gezondheid, milieu, economie, sociaal domein) een goede mogelijkheid om tot een integraal advies te komen. Dat is precies wat de intentie is van de Omgevingswet en past bij de zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit.

Verschuiving naar de voorkant (en afbouwen aan de achterkant)

Om een goede omgevingskwaliteit na te streven is het belangrijk in het gehele proces, van plan tot realisatie, zorg te besteden aan omgevingskwaliteit. De intentie van de Omgevingswet is dat de gemeentelijke adviescommissie steeds meer in de beginfase een rol gaat krijgen. Deze verschuiving in adviesrol hoeft niet in één keer omgezet kunnen worden. Gemeenten kunnen hierin hun eigen tempo kiezen. Indien gewenst kunnen wij nu ook al vormgeven aan advisering vanaf de initiatieffase.

Waarmee kunnen we u helpen?

Onze missie is het bevorderen en in stand houden van de schoonheid van dorp, stad en land. Het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke omgeving staat in onze advisering centraal. Ons aanbod bestaat uit meerdere producten en diensten ten aanzien van kwaliteitsadvisering, zoals een stadsbouwmeester, een Q-team en de Dialoog omgevingskwaliteit. Wilt u meer informatie over één van deze diensten neem contact met ons op of kijk op www.dorpstadenland.nl.

Voor de omzetting van uw huidige welstand- en/of monumentencommissie naar een gemeentelijke adviescommissie bieden we twee mogelijkheden aan. In overleg is maatwerk mogelijk.

Centrale adviescommissie

U kunt zich aansluiten bij onze centrale adviescommissie omgevingskwaliteit. Deze voldoet aan de wettelijke eisen voor een gemeentelijke adviescommissie. U bepaalt zelf in een verordening welke adviestaken bij de centrale commissie worden neergelegd. In de basis zal dat betrekking hebben op erfgoed en ruimtelijke kwaliteit.

De gemeente kan er voor kiezen om een gemachtigd lid aan te wijzen die zelfstandig kan adviseren. De gemachtigde vergadert lokaal bij de ambtelijke organisatie, maar de centrale commissie blijft eindverantwoordelijk voor het advies. Indien uw gemeente gaat werken met het VNG-model van een omgevingstafel zal de gemachtigde hierbij aanschuiven. Hierdoor kan de procedure van vergunningverlening versneld worden.

Lokale adviescommissie

U kunt als gemeente of samenwerkende gemeenten ook een lokale commissie instellen. Zeker voor gemeenten die lokale deskundigheid willen betrekken bij de adviescommissie kan een lokale commissie een oplossing zijn. De lokale commissie vergadert bij de gemeente en opereert als zelfstandig en onafhankelijk adviesorgaan. Om de kwaliteit en de continuïteit van de advisering te borgen behouden wij graag de verantwoordelijkheid om de adviezen op te stellen en het adviesdossier bij te houden.

Hoe nu verder?

Als de Omgevingswet in werking treedt dient uw gemeenteraad een benoemingsbesluit genomen te hebben over de adviescommissie. Onderdeel van dit besluit is een verordening waarin de samenstelling, reikwijdte, kaders, taken en werkwijzen worden genoemd. Om voor 1 januari 2022 goed voorbereid te zijn adviseren we u voor de komende zomer het besluit met de verordening gereed te hebben voor vaststelling door de gemeenteraad.

Optie 1: Doorgaan in huidige situatie (Omgevingswetproof)

Met het model-benoemingsbesluit en verordening kunt u de huidige adviescommissie formaliseren naar een gemeentelijke adviescommissie conform de Omgevingswet. De huidige samenstelling en werkwijzen blijven nagenoeg onveranderd en wordt alleen aangepast op de verplichtingen van de Omgevingswet. Wij ondersteunen u vrijblijvend in het opstellen van de verordening zodat u een maatwerkoplossing gereed heeft voordat de Omgevingswet in werking treedt.

Optie 2: Meedenken over nieuwe vormen

We kunnen ons goed voorstellen dat u wil nadenken over aanvullende adviestaken en de verantwoordelijkheden van een gemeentelijke adviescommissie. Wij denken graag mee om dit concreter uit te werken.

Wie zijn wij?

Dorp, Stad en Land is uw kennispartner en adviseert, onderzoekt en inspireert op het gebied van landschap, stedenbouw, architectuur en cultureel erfgoed. Gemeenten en initiatiefnemers kunnen rekenen op onafhankelijk en deskundig advies bij ruimtelijke ingrepen die invloed hebben op de kwaliteit van uw omgeving.

